

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2023/410,**19. detsember 2022,****millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2016/1675 seoses Kongo Demokraatliku Vabariigi, Gibraltari, Mosambiigi, Tansaania ja Araabia Ühendemiraatide lisamisega delegeeritud määruse (EL) 2016/1675 lisas esitatud I tabelisse ning Nicaragua, Pakistani ja Zimbabwe eemaldamisega sellest tabelist****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit peab tagama oma finantssüsteemi ja siseturu ühtsuse ja nõuetekohase toimimise tõhusa kaitse rahapesu ja terrorismi rahastamise eest. Seepärast on direktiivis (EL) 2015/849 sätestatud, et komisjon peaks kindlaks tegema riigid, kelle rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras esineb strateegilisi puudusi, mis kujutavad endast märkimisväärset ohtu liidu finantssüsteemile.
- (2) Komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2016/1675 ⁽²⁾ on kindlaks tehtud suure riskiga kolmandad riigid, kelle puhul esineb strateegilisi puudusi.
- (3) Võttes arvesse rahvusvahelise finantssüsteemi kõrget integratsioonitaset, tihedat sidet turuosaliste vahel, liitu ja sellest välja suunatud piiriüleste tehingute suurt mahtu ning turu avatuse määra, on mis tahes rahapesu ja terrorismi rahastamisega seotud oht rahvusvahelisele finantssüsteemile ohuks ka liidu finantssüsteemile.
- (4) Kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 artikli 9 lõikega 4 võtab komisjon arvesse uusimat kättesaadavat teavet, eelkõige rahapesuvastase töökonna hiljutisi avalikke teadaandeid, töökonna tugevdatud järelevalve all olevate jurisdiktsioonide loetelu ja töökonna rahvusvahelise koostöö järelevalverühma aruandeid konkreetsetest kolmandatest riikidest tulenevate riskide kohta.
- (5) Pärast delegeeritud määruse (EL) 2016/1675 viimast muutmist on rahapesuvastane töökond oma tugevdatud järelevalve all olevate jurisdiktsioonide loetelu märkimisväärselt ajakohastanud. 2022. aasta märtsis toimunud täiskogu istungil lisas töökond loetellu Araabia Ühendemiraadid (AÜE) ja eemaldas sellest Zimbabwe. 2022. aasta juunis toimunud täiskogu istungil lisas töökond loetellu Gibraltari. 2022. aasta oktoobris toimunud täiskogu istungil lisas töökond loetellu Kongo Demokraatliku Vabariigi (Kongo DV), Mosambiigi ja Tansaania ning eemaldas sellest Nicaragua ja Pakistani. Komisjon on hinnanud kõiki neid muudatusi kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 artikliga 9.
- (6) 2022. aasta veebruaris võttis AÜE kõrgetasemelise poliitilise kohustuse teha koostööd rahapesuvastase töökonna ning Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika rahapesuvastase töökonnaga (MENAFATF), et muuta oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kord tulemuslikumaks. Pärast seda on AÜE teinud edusamme, sealhulgas eraldanud rahapesu andmebüroole täiendavaid vahendeid, et tugevdada büroo analüüsi, ning andnud õiguskaitsesutustele ja prokuröridele finantsteavet suure riskiga rahapesu ohu vastu võitlemiseks. AÜE peaks jätkama tööd oma rahapesuvastase töökonna tegevuskava rakendamiseks järgmiselt: 1) tõendama juhtumiuuringute ja statistika abil, et esitatakse üha rohkem vastastikuse õigusabi taotlusi, mille eesmärk on hõlbustada terrorismi rahastamise, rahapesu

⁽¹⁾ ELT L 141, 5.6.2015, lk 73.

⁽²⁾ Komisjoni 14. juuli 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/1675, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849, määrares kindlaks suure riskiga kolmandad riigid, kus esineb strateegilisi puudusi (ELT L 254, 20.9.2016, lk 1).

ja suure riskiga eelkuritegude uurimist; 2) edendama teatavate finantssektoriväliste ettevõtjate ja kutsealadega seotud sektorite ja asutuste vahel rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide suhtes ühise arusaamani jõudmist ja selle säilitamist; 3) näitama, et finantsvahendajate ning teatavate finantssektoriväliste ettevõtjate ja kutsealade esindajate teateid kahtlaste tehingu kohta on varasemast rohkem ja need on parema kvaliteediga; 4) tagama täpsema arusaama ohust, et juriidilisi isikuid ja vastavalt olukorrale ka õiguslikke kokkuleppeid võidakse kuritarvitada rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil; 5) tõendama, et suure riskiga rahapesu ohtudega tegelemiseks kasutatakse järjest rohkem finantsteavet ning et pidevalt suureneb eri liiki rahapesujuhtumite tulemuslik uurimine ja nende eest süüdistuste esitamine kooskõlas AÜE riskiprofiiliga; 6) ennetavalt tuvastama sanktsioonidest kõrvalehoidmist ja võitlema selle vastu, sealhulgas näidates, et erasektoris saadakse senisest paremini aru sanktsioonidest kõrvalehoidmise kahjulikkusest. Võetud kohustustest ja tehtud edusammudest hoolimata ei ole probleeme, mis viisid AÜE kandmiseni rahapesuvastase töökonna loetellu, veel täielikult lahendatud. Seega tuleks Araabia Ühendemiraate pidada riigiks, mille rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras esineb strateegilisi puudusi direktiivi (EL) 2015/849 artikli 9 tähenduses.

- (7) 2022. aasta juunis võttis Gibraltar kõrgetasemelise poliitilise kohustuse teha koostööd rahapesuvastase töökonna ja Euroopa Nõukogu rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmeid hindava eksperdikomiteega (MONEYVAL), et muuta oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kord tulemuslikumaks. Pärast vastastikuse hindamise aruande vastuvõtmist 2019. aasta detsembris on Gibraltar teinud edusamme märkimisväärse hulga aruandes soovitatud meetmetega, sealhulgas viinud lõpule uue riikliku riskihindamise, kõrvaldanud tegelike tulusaajate andmete säilitamisega seotud tehnilised puudused, kehtestanud läbipaistvusnõuded variatsioonäridele ja direktoritele, tugevdanud rahapesu andmebürood ja täpsustanud rahapesu uurimise poliitikat kooskõlas riskidega. Gibraltar peaks oma tegevuskava rakendamisel tegema muu hulgas järgmist: 1) tagama, et pangandussektoriväliste finantseerimisasutuste ja finantssektoriväliste ettevõtjate ja kutsealade järelevalveasutused kohaldaksid rahapesu ja terrorismi rahastamisega seotud rikkumiste eest mitmesuguseid tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi, ning 2) tõendama, et Gibraltar täidab aktiivsemalt ja edukamalt finantsuurimistel põhinevate kriminaal- või tsiviilmenetluste lõplikke konfiskeerimisotsuseid. Võetud kohustustest ja tehtud edusammudest hoolimata ei ole probleeme, mis viisid Gibraltarit kandmiseni rahapesuvastase töökonna loetellu, veel täielikult lahendatud. Seega tuleks Gibraltarit pidada riigiks, mille rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras esineb strateegilisi puudusi direktiivi (EL) 2015/849 artikli 9 tähenduses.
- (8) 2022. aasta oktoobris võttis Kongo Demokraatlik Vabariik kõrgetasemelise poliitilise kohustuse teha koostööd rahapesuvastase töökonna ja samalaadse piirkondliku organiga *Groupe d'Action contre le Blanchiment d'Argent en Afrique Centrale* (GABAC), et muuta oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kord tulemuslikumaks. Pärast vastastikuse hindamise aruande vastuvõtmist 2020. aasta oktoobris on Kongo DV teinud edusamme mõne aruandes soovitatud meetme rakendamisel, sealhulgas muutnud kuritegelikul teel saadud tulu konfiskeerimise poliitiliseks prioriteediks. Kongo DV teeb rahapesuvastase töökonna tegevuskava rakendamiseks järgmist: 1) viib lõpule rahapesu ja terrorismi rahastamise riikliku riskihindamise ning võtab vastu rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise riikliku strateegia; 2) määrab järelevalveasutuse kõigi finantssektoriväliste ettevõtjate ja kutsealade sektorite jaoks ning töötab välja riskipõhise järelevalvekava ja rakendab seda; 3) eraldab rahapesu andmebüroole piisavalt vahendeid ning suurendab selle operatiiv- ja strateegilise analüüsi suutlikkust; 4) suurendab rahapesu ja terrorismi rahastamise uurimises ja selle eest vastutusele võtmises osalevate asutuste suutlikkust ning 5) tõendab, et on tulemuslikult rakendanud terrorismi ja massihävitusrelvade leviku rahastamisega seotud sihipäraseid finantssanktsioone. Võetud kohustustest ja tehtud edusammudest hoolimata ei ole probleeme, mis viisid Kongo DV kandmiseni rahapesuvastase töökonna loetellu, veel täielikult lahendatud. Seega tuleks Kongo Demokraatlikku Vabariiki pidada riigiks, mille rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras esineb strateegilisi puudusi direktiivi (EL) 2015/849 artikli 9 tähenduses.
- (9) 2022. aasta oktoobris võttis Mosambiik kõrgetasemelise poliitilise kohustuse teha koostööd rahapesuvastase töökonna ning Ida- ja Lõuna-Aafrika rahapesuvastase võitluse rühmaga (ESAAMLG), et muuta oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kord tulemuslikumaks. Pärast vastastikuse hindamise aruande vastuvõtmist 2021. aasta aprillis on Mosambiik teinud edusamme mõne aruandes soovitatud meetme rakendamisel oma süsteemi parandamiseks, sealhulgas viinud lõpule riikliku riskihindamise ning teinud pingutusi varade konfiskeerimisel. Mosambiik teeb rahapesuvastase töökonna tegevuskava rakendamiseks järgmist: 1) tagab asutustevahelise koostöö ja koordineerimise, et rakendada riskipõhiseid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise strateegiaid ja poliitikat; 2) korraldab vastastikuse õigusabi koolituse kõigile õiguskaitseasutustele, et tõhustada tõendite kogumist ja kuritegelikul teel saadud tulu arestimist/konfiskeerimist; 3) eraldab järelevalveasutustele piisavad rahalised vahendid ja inimressursid ning töötab välja riskipõhise järelevalvekava ja rakendab seda; 4) eraldab ametiasutustele piisavad vahendid, et alustada asjakohase, täpse ja ajakohase teabe kogumist

juriidiliste isikute tegelike tulusaajate kohta; 5) suurendab rahapesu andmebüroo inimressursse ja asutustele edastatavat finantsteavet; 6) tõendab õiguskaitseasutuste suutlikkust finantsteabe abil tulemuslikult uurida rahapesu ja terrorismi rahastamise juhtumeid; 7) viib läbi põhjaliku terrorismi rahastamise riskihindamise ja asub rakendama igakülget riiklikku terrorismi rahastamise tõkestamise strateegiat; 8) suurendab teadlikkust terrorismi ja massihävitussrelvade leviku rahastamisega seotud sihipärastest finantssanktsioonidest ning 9) viib kooskõlas rahapesuvastase töökonna standarditega läbi mittetulundusühenduste terrorismi rahastamise alase riskihindamise ja töötab selle alusel välja teavituskava. Võetud kohustustest ja tehtud edusammudest hoolimata ei ole probleeme, mis viisid Mosambiigi kandmiseni rahapesuvastase töökonna loetellu, veel täielikult lahendatud. Seega tuleks Mosambiiki pidada riigiks, mille rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras esineb strateegilisi puudusi direktiivi (EL) 2015/849 artikli 9 tähenduses.

- (10) 2022. aasta oktoobris võttis Tansaania kõrgetasemelise poliitilise kohustuse teha koostööd rahapesuvastase töökonna ning Ida- ja Lõuna-Aafrika rahapesuvastase võitluse rühmaga (ESAAMLG), et muuta oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kord tulemuslikumaks. Pärast vastastikuse hindamise aruande vastuvõtmist 2021. aasta aprillis on Tansaania teinud edusamme mõne aruandes soovitatud meetme rakendamisel oma süsteemi parandamiseks, sealhulgas töötanud välja terrorismi rahastamise tõkestamise ja sihipäraste finantssanktsioonide õigusraamistiku ning levitanud rahapesu andmebüroo strateegilisi analüüse. Tansaania teeb rahapesuvastase töökonna tegevuskava rakendamiseks järgmist: 1) parandab finantseerimisasutuste ning teatavate finantssektoriväliste ettevõtjate ja kutsealade riskipõhist järelevalvet ning viib selleks muu hulgas läbi kontrollid riskitundlikkuse alusel ning kohaldab nõuete täitmata jätmise korral tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi; 2) tõendab ametiasutuste suutlikkust viia tulemuslikult läbi mitmesuguseid rahapesuga seotud uurimisi ja esitada süüdistusi kooskõlas riigi riskiprofiiliga; 3) tõendab, et õiguskaitseasutused võtavad meetmeid kuritegelikul teel saadud tulu ja kuriteovahendite tuvastamiseks, jälitamiseks, arestimiseks ja konfiskeerimiseks; 4) viib läbi põhjaliku terrorismi rahastamise riskihindamise ja asub rakendama terviklikku riiklikku terrorismi rahastamise tõkestamise strateegiat ning tõendab oma suutlikkust viia läbi terrorismi rahastamise uurimisi ja esitada süüdistusi kooskõlas riigi riskiprofiiliga; 5) suurendab erasektori ja pädevate asutuste teadlikkust terrorismi ja massihävitussrelvade leviku rahastamisega seotud sihipärastest finantssanktsioonidest ning 6) viib kooskõlas rahapesuvastase töökonna standarditega läbi mittetulundusühenduste terrorismi rahastamise alase riskihindamise ja töötab selle alusel välja teavituskava. Võetud kohustustest ja tehtud edusammudest hoolimata ei ole probleeme, mis viisid Tansaania kandmiseni rahapesuvastase töökonna loetellu, veel täielikult lahendatud. Seega tuleks Tansaaniat pidada riigiks, mille rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras esineb strateegilisi puudusi direktiivi (EL) 2015/849 artikli 9 tähenduses.
- (11) Komisjon on hindamise tulemusel jõudnud järeldusele, et Kongo Demokraatlikku Vabariiki, Gibraltarit, Mosambiiki, Tansaaniat ja Araabia Ühendemiraate tuleks käsitleda selliste kolmandate riikidena, kelle riiklikus rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras on strateegilisi puudusi, mis vastavalt direktiivi (EL) 2015/849 artiklis 9 sätestatud kriteeriumidele kujutavad endast märkimisväärset ohtu liidu finantssüsteemile.
- (12) Komisjon on läbi vaadanud edusammud strateegiliste puuduste kõrvaldamisel riikides, mis olid kantud määruses (EL) 2016/1675 sätestatud loetellu, kuid mille rahapesuvastane töökond 2022. aasta märtsis, juunis ja oktoobris loetelust eemaldas. Delegeeritud määruse (EL) 2016/1675 lisa ajakohastamiseks vastavalt direktiivi (EL) 2015/849 artiklile 9 on komisjon läbi vaadanud Nicaragua, Pakistani ja Zimbabwe edusammud.
- (13) Rahapesuvastane töökond on väljendanud heameelt Nicaragua, Pakistani ja Zimbabwe märkimisväärsete edusammude üle rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korra parandamisel. Töökond on märkinud, et Nicaragua, Pakistan ja Zimbabwe on kehtestanud õigusliku ja reguleeriva raamistiku, et täita oma tegevuskavas võetud kohustusi seoses rahapesuvastase töökonna tuvastatud strateegiliste puudustega. Seepärast ei kohaldata Nicaragua, Pakistani ja Zimbabwe suhtes enam rahapesuvastase töökonna järelevalvet ülemaailmse rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eeskirjade täitmise kontrolli raames. Nicaragua peaks jätkama koostööd rahapesuvastase töökonnaga samalaadse piirkondliku organiga *Grupo de Acción Financiera de Latinoamérica* (GAFILAT), et veelgi parandada oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korda, sealhulgas tagades, et järelevalve mittetulundusühenduste üle on riskipõhine ja kooskõlas rahapesuvastase töökonna standarditega. Pakistan jätkab koostööd Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna rühmaga (rahapesuvastase töökonnaga samalaadne piirkondlik organ), et veelgi parandada oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise süsteemi. Zimbabwe peaks jätkama koostööd Ida- ja Lõuna-Aafrika rahapesuvastase võitluse rühmaga (ESAAMLG), et veelgi parandada oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise süsteemi, sealhulgas tagades, et järelevalve mittetulundusühenduste üle on riskipõhine ja kooskõlas rahapesuvastase töökonna standarditega.

- (14) Komisjon hindas kättesaadavat teavet ja jõudis järeldusele, et Nicaragua, Pakistani ja Zimbabwe rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras ei ole enam strateegilisi puudusi. Nicaragua, Pakistan ja Zimbabwe on muutnud oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korra tulemuslikumaks ja lahendanud sellega seotud tehnilised puudused, et täita oma tegevuskavas sisalduvad kohustused seoses rahapesuvastase töökonna kindlaks tehtud strateegiliste puudustega.
- (15) Seepärast tuleks delegeeritud määrust (EL) 2016/1675 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Delegeeritud määruse (EL) 2016/1675 lisa punktis I esitatud tabel asendatakse käesoleva määruse lisa esitatud tabeliga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 19. detsember 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

—

LISA

„Nr	Suure riskiga kolmas riik (¹)
1	Afganistan
2	Barbados
3	Burkina Faso
4	Kambodža
5	Kaimanisaared
6	Kongo Demokraatlik Vabariik
7	Gibraltar
8	Haiti
9	Jamaica
10	Jordaania
11	Mali
12	Maroko
13	Mosambiik
14	Myanmar
15	Panama
16	Filipiinid
17	Senegal
18	Lõuna-Sudaan
19	Süüria
20	Tansaania
21	Trinidad ja Tobago
22	Uganda
23	Araabia Ühendemiraadid
24	Vanuatu
25	Jeemen

(¹) Sin perjuicio de la posición jurídica del Reino de España con respecto a la soberanía y la jurisdicción en relación con el territorio de Gibraltar.».